



SNG Nova Gorica / Premiera: Galileo

O velikem znanstveniku tokrat malce drugače

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica namenja vsako leto eno predstavo mladim gledalcem. Lansko leto so osrečili najmlajše s pravilno uprizoritvijo *Smrčuljičica*, letos pa so želeli s šesto premiero v sezoni in prvo v novem letu zadovoljiti najstnike oz. mladostnike. Nastala pa je taka predstava, ki lahko nagovarja občinstvo od "trinajstega leta naprej", kot so jo sami ustvarjalci označili. Ker so mladi bolj dovzetni za novosti, za nekonvencionalno gledališče, so se novogoriški gledališčniki odločili, da bodo zanje posegli po raznolikem ustvarjalnem spektru, ki ga ponuja "snovalno gledališče" (ang. devised theatre). Značilnost tega gledališča je, da predstava ni zgrajena na predhodnem dramskem tekstu, ta namreč nastaja sproti, ustvarja ga celotna igralska skupina. Tako so vsi s svojimi idejami, domišljijo, pa seveda tudi tveganjem, ki ga tako delo predstavlja, soavtorji uprizoritve. Režiser in dramaturg imata pri tem nalogo, da izbereta, izluščita del iz velike količine nabrane snovi in ga dramaturško obdelata ter režijsko uredita tako, da iz vsega nastane neka gledljiva smiselna celota. Prav to se je dogajalo pri pripravah predstave *Galileo*, ki so jo na malem odru SNG Nova Gorica uprizorili igralci Tilen Kožamelj, drugič gost v novogoriškem gledališču, Medea Novak in Maja Poljanec Nemeč, v dramaturški obdelavi Marezka Turošika in režiji Zorana Petroviča. Njemu je tovrstna ustvarjalnost v gle-

dališču blizu, saj je študij opravil na oddelku za alternativno in lutkarsko gledališče v Pragi. Tudi zaradi tega so v tej avtorski predstavi opazni elementi performativnega gledališča, saj so v njej prisotne tudi lutke, maske in še kaj. Čeprav nosi gledališki projekt ime *Galileo* in je navdih črpal prav iz življenjske zgodbe Galileja (1564–1642), velikega astronoma, fizika, inženirja, filozofa in "očeta" opazovalne astronomije, na čigar znanstve-

moral javno odpovedati svojim nazorom na inkvizicijskem procesu, na katerem so ga obsodili za heretika. Izhajajoč iz tega, so igralci ob njem po svoje razpletali osebna razmišljanja in poglede na današnji čas. Tako je Tilen Kožamelj svoje razpredanje osredotočil na dvom o resnici, ki večkrat klijuje tudi v naši zavesti, kot je dvomil veliki genij o splošno sprejetih resnicah tedanjega časa. Maja Poljanec Nemeč je posegla v Galilejev intimnejši,

ko kot se je Galileo. To so le utrinki iz predstave, ki izhaja iz preteklosti, a je vpeta v današnji čas. Ob vseh Galilejevih genialnih odkritjih želi ta svojevrstna uprizoritev poudariti tudi osebno svobodo in resnico, ki se vendarle prej ali slej dokoplje do luči, ki jo zastirajo temine zatohlih dogem. Predstava je, kot rečeno, skupinsko delo in pri njej igrata kar nekaj vloge tudi likovna podoba, za katero je poskrbela Toni Soprano Meneglejte ob soavtorici Moniki Pocrnjic, in zvočna spremljava, ki si jo je zamislil Rob Canninig. Kot je mogoče razbrati iz imen oblikovalcev, je uprizoritev precej mednarodno obarvana.

V kar razgibani predstavi, ki niha med dramo, komedijo, lutkarstvom pa še čim, so domiselno in prijetno prikazani sprehodi po Lunini površini astronautov-lutk (zelo posrečena je "spojitev" igralca in lutke). Prizor se povedno nanaša na ameriški podvig iz daljnega l. 1969 in seveda na dejstvo, da je Galileo preučeval nebesna telesa in njihovo kroženje okoli sonca.

Gotovo bo predstava všeč predvsem mladim gledalcem, katerim je še zlasti namenjena. Ti imajo radi, kar je nenavadno, zato jim je bliže inovativno, tudi bolj "eklektično" gledališko izražanje, ki se poslužuje raznih izvirmih in domiselnih elementov gledališke umetnosti, da brez predsodkov izpove svoje misli in razmišljanja.

Iva Koršič



nih raziskovanjih in dognanjih temelji tudi današnja znanost, predstava ni biografija tega vsestranskega toskanskega znanstvenika. Pritegnila jih je zanimiva Galilejeva življenjska in znanstvena vse prej kot lahka pot, na kateri je venomer iskal le resnico in v sebi ostajal trdno pri svojem prepričanju, kljub nasprotovanju svojih sodobnikov in kljub temu da se je

družinski krog. Prevzela jo je predvsem zgodba njegove hčerke, ki je v samostanu preživela vse dni svojega življenja. Medea Novak je v izrazno posebno močnem, ganljivem trenutku želela mladim, ki jim včasih prevečkrat strežemo z resnicami, "oviti mi v celofan", posredovati misel, da je življenje trdo in da se je treba za vse boriti, še najbolj seveda za resnico, ta-